

Riigi Teataja

Ilmub tarwidust mööda.

Toimetus: Tallinnas, ringkonnakohtu ruumides.
Toimetaja kōnetunnid kella 12—1.

Talitus: Tallinnas, ringkonnakohtu ruumides. Kontor
on awatud kella 9—2. — Sealšamas lehe tellimiste
wastuwõtmine.

Tellimise hind: Sunduslistele tellijatele 50 numbri eest 25 marka; eratellijatele 25 numbri eest 12 mrf. 50 p.
Üksiku numbri hind 50 penni. — **Kuulutuste ja teadaannete hind:** Kohtukuulutused, suuruse peale waatamata
15 marka. — Muud kuulutused: iga korpus-rea kwadradi eest 25 p., ehk nonpareille-rea kwadradi eest 15 p.

N° 10

Rektsnädalal, 19. weebuaril 1919.

N° 10

I.

- S i s u.** Nr. 23. A. B. wastuwõetud seadus administratiw-kohtu korra kohta (12. weebr. 1919. a.).
Nr. 24. E. A. Maanõutogu (Maapäewa) wastuwõetud seadus E. A. Maanõutogu (Maapäewa)
liikmete isikupuutumatusse kohta (3. weebr. 1919. a.).
Nr. 25. E. A. Maanõutogu (Maapäewa) wastuwõetud seadus ministrite wastutusele wõtmise kohta
(5. weebr. 1919. a.).
Nr. 26. E. A. Maanõutogu (Maapäewa) wastuwõetud seadus A. B. komisjaride kohta (6. weebr. 1919. a.).

II.

Juhatuskiri Cesti Asutawa Kogu walimiste kohta sõjawäes.
Ajutine määrus raha ja wäärtasjade wäljaweo kohta.
Põllutööministeriumi määrus hobuste tapmise kohta.
Siendus tubaka faaduste panderollide kohta.

IV.

Kuulutused.

I.

**Nr. 23. Ajutise Walitsuse poolt 12. weebr.
1919. a. wastuwõetud seadus.**

Administratiw-kohtu kord.

I.

Administratiw-kohtud ja nende alluwas.

§ 1. Kohtulik wõim administratiw-asjus on:
rahukohtunikudel, rahukogudel ja kõrgemal riigi-
kohtul.

§ 2. Protesterida ja kaebata administratiw-
asjus wõib: a) walla-, alewi-, linna- ja maakonna-
nõukogude (wolikogude), üksikute ministeriumite
ja nende osakondade ning teiste seaduses eraldi
äratähendatud riigiasutuste poolt tehtud otsuste,
korralduste ja määruste wastu, kui need makswate
seadustega ehk seadusjõuliste kohusliste määrustega
kokku ei käi; b) walla-, alewi-, linna- ja maakonna-
walitsuste, nende osakondade (komisjonide), kui ka
walitsuse esimeeste ja üksikute liikmete, miilitfa-
ülemate, walitsuse komisjaride ja teiste seaduses
eraldi äratähendatud walitsusasutuste ning üksikute
ametnikkude tegewuse, otsuste, korralduste, määruste
ja tegewuseta oleku wastu, kui selles awaldub
makswate seaduste ehk seadusjõuliste kohusliste
määruste rikkumine, nende poolt ettekirjutatud

kohuste täitmata jätmine ehk põhjendamata wii-
witus.

§ 3. Õigus protesterida on walitsuse komis-
jaridel ja teistel ametnikkudel, kellel seaduse järele
ülesandeks on tehtud omawalitsuse ja teiste
riigiasutuste seaduslikkuse järele walwata. Õigus
kaebata on kõigil isikuil, feltsidel, ühisustel ja
omawalitsuse asutustel, kui nende õiguslised ehk
waranduslised huwid administratiw-asjus seadus-
wastaselt on puudutatud.

§ 4. Rahukohtunikude alla käiwad: a) pro-
testid ja kaebtused kohaliste walla- ja alewinõu-
kogude (wolikogude) otsuste peale; b) protestid
ja kaebtused kohaliste waldade ja alewite walitsuste
ning nende üksikute walitawate ametnikkude tege-
wuse peale; d) protestid ja kaebtused kohaliste
jaoskonna miilitfaülemate tegewuse peale, niipalju
kui wiimaste tegewus awaldub kohalise rahu-
kohtuniku piirkonnas.

Märkus: Kõikide teiste asutuste ja amet-
nikkude alluwas rahukohtunikudele määratakse
wastawates seadustes ära. Käsitlew märkus
maksab ka § 5. ja 6. kohta.

§ 5. Rahukogudele alluwad: a) protestid ja
kaebtused linna- ja maakonnandukogude (woli-
kogude) määruste ja otsuste peale; b) protestid
ja kaebtused linna ja maakonnawalitsuste, nende
osakondade (komisjonide), kui ka üksikute walita-

wate ametnikkude tegewuse peale; d) kaebtused maakonna komisariide peale.

§ 6. Rõrgmale riigikohtule alluvad; 1) kaebtused ässikute ministeriumite, nende osakondade ja teiste kõrgemate administratiiv-asutuste otsuste, korralduste ja määruste vastu; 2) rewisjoni protestid ja rewisjoni kaebtused rahukohtunikkude ja rahukogude otsuste peale administratiiv-asjus. Kõik kõrgema riigikohtu otsused on lõpulikud.

§ 7. Waielused selle üle, misuguse kohtu alla üks ehk teine administratiiv-asi käib, lahendatakse järgmiselt: kui waielus on tõusnud ühe ja sama rahukogu ringkonna rahukohtunikkude wahel, siis otsustab seda nende rahukogu; on waielus tõusnud mitme rahukogu ringkonna rahukohtunikkude wahel, siis selle ringkonna rahukogu, kus asi peale algas; waielusi rahukogude wahel otsustab ära kõrgem riigikohtus.

§ 8. Administratiiv-asutused ja ametnikud, kes armawad, et nende wõimupiirkonda ja otsustamise alla kuulub administratiiv-asi, mille rahukohtunik ehk rahukogu on oma kohtulikule arutusele wõtnud, teadustawad sellest rahukohtunikule ehk rahukogule. Waielused, mis sel puhul tekkida wõiwad administratiiv-asutuse ehk ametniku ja rahukohtuniku wahel, otsustab wastaw rahukogu; waielused administratiiv-asutuste ehk ametnikkude ja rahukogude wahel otsustab kõrgem riigikohtus.

II.

Protestide ja kaebtuste kohtusse sisseandmise kord.

§ 9. Kaebtused ja protestid antakse kohtule sisse tähtaegadel, mis seaduses eraldi on kindlaks määratud; neil juhtumistel aga, kus seaduses tähtaega ära tähendatud ei ole, — kuu aja jooksul, arwatud sellest päewast, millal protesti ehk kaebust wäljakutsuw määrus, korraldus ehk otsus awalikult teada anti, ehk kui ta teadaandmise ehk wäljakuulutamise alla ei käinud, sellest päewast, millal määrus, korraldus, otsus, samuti ka tegewus, tegewusetus ehk hooletus kaebajale ehk protestitõstjale teadwaks sai. Wiimistule peale kaebtuse ehk protesti tõstmiseks tähtaeg piiratud ei ole.

§ 10. Protestid ja kaebtused antakse kohtule kirjalikult sisse. Neis peab sisalduma: 1) kohtu nimetus, kellele nad antakse; 2) protesteri ja ehk kaebaja eesnimi, perekonnanimi ja täielik aadress; 3) ametniku ehk asutuse nimetus ja asukoht (aadress), kelle vastu kaebtus sihitud; 4) asjaolu lühikene kirjeldus ühes selle korralduse, määruse, otsuse ehk tegewuse äratähendamisega mille vastu protest ehk kaebtus sihitud; 5) täpipealne äratähendamine, mis just protesteri ja ehk kaebaja nõuab; 6) juurdelisatud paberite nimetus; 7) protesteri ja ehk kaebaja allkiri.

§ 11. Protestile ehk kaebtusele tuleb ligi panna:

a) selle otsuse, määruse ehk korralduse ära kiri, mille vastu protest ehk kaebtus tõstetud ning peale selle kõik dokumendid, kas algustirjas ehk ära kirjas, mille peale kaebaja ennaft toetab. Ei ole kaebajal üht ehk teist ülemalnimetatud dokumentidest mitte wõimalik ette panna, siis peab ta kaebust kirjas nende sisu ära seletama, ühes põhjust äratähendamise, mis pärast tal mitte wõimalik ei ole neid ette panna ja kus need dokumendid leiduwad; b) kaebtusest ja kõigist temale juurdelisatud dokumentidest kaks ära kirja: üks — kaebeluse ametniku ehk asutuse tarwis, teine — maakonnakomisari ehk wastawa ülewalwe ametniku tarwis; protestist ja kõigist temale juurdepandud dokumentidest üks ära kiri — selle asutuse ehk ametniku tarwis, kelle vastu protest antud.

§ 12. Kui protesti andew komisar ehk teine ülewalwe ametnik leiab, et tarwilik on protesteeritud määrust ehk tegewust esialgselt seisma panna, siis peab ta, ühes protesti sisseandmisega kohtule, ka kaebelusele ametnikule ehk asutusele sellekohase nõudmise ette panema seismajätmise üle. Seismajätmise nõudmist peab kaebelune täitma, kuni kohtu poolt kaebeluse palwe peale mitte wastupidine korraldus järgnenud ei ole.

§ 13. Kaebtuse sisseandmine kohtule ei takista iseenesest mitte otsuse, määruse jne. täitmist, mille vastu kaebtus tõstetud, kuid kaebaja palwe peale on kohtul õigus oma otsuse põhjal, täitmist esialgselt seisma panna.

III.

Asjade arutusele nimetamise kord.

§ 14. Pärast protesti kohtule sisseandmist nimetab kohus istumise-päewa asja arutamiseks ning teadustab sellest kutsekirjade läbi protesti-andjale ja kaebelusele. Wiimasele jaadetakse ühes kutsekirjaga protesti ja tema lisade ära kirjad kätte. Kaebtuste sisseandmise puhul tuleb samuti toimetada, kuid ka ühtlasi kaebtuse teine ära kiri ühes lisadega ja kutsekirjaga maakonnakomisariile ehk wastawale ülewalwe ametnikule saata, kellel õigus on igal ajal asja sekka astuda osalise poolena.

§ 15. Asja arutuse tähtaeg kohtus tuleb niiviisi ära määrata, et ta mitte warem ei oleks kui 7 päewa ja mitte hiljem kui üks kuu aega pärast kutsekirja kättesaamist kaebeluse poolt.

§ 16. Kaebelusel, samuti ka maakonnakomisariil ehk ülewalwe ametnikul on õigus kohtule seletuskirju sisse anda kuni asja arutuseni. Seletuskirjadele tuleb ära kirja juurde lisada, nagu seda kaebtuse ja protesti kirjade puhul nõutakse. Kui wastaspool ehk ka maakonna komisar resp. ülewalwe ametnik seletuskirjade ära kirjad liig hilja enne kohtuistumist ehk istumise päewal alles kätte said, siis võib nende palwe peale kohus, kui ta asjaolude järele seda tarwiliseks peab, asja arutust edasi lükata.

IV.

Asjade arutamine.

§ 17. Asjade arutamine sünnib alalikul kohtustumisel. Asja kinniste uste taga arutada võib kohus ainult oma sellekohase otsuse põhjal neil korradel, kus asja kinnine arutus tsiviilkohtupidamis- ja seaduses ette nähtud.

§ 18. Ilmunud asjaosalised võivad ise ehk volinikkude läbi kohtule seletusi anda ja tõendusi ette panna. Nende mitteilmumine ei takista asja arutamist ja otsuse tegemist. Nende äraolekul tehtud otsust ei loeta tagaselja otsuseks.

§ 19. Ühe ehk teise fakti asjaosaliste poolt tõekstunnistamine ehk õigeksõõtmine ei ole kohtule asja otsustamise juures mitte kõitew ega kohustaw, waid kohus hindab niisugust tõekstunnistamist nagu iga teist tõendusmaterjali. Asjaosalisi wannet wanduda lasta ja selle põhjal asja otsustada on keelatud.

§ 20. Administratiiv-kohtul on õigus asjasse puutuwaid tõendusi üleilbilisel alusel läbi katsuda, tunnistajaid üle kuulata jne., sealjuures mitte piiratud olles ainult nende tõendustega, mis asjaosalised ise ette toowad, waid ta võib ka iseseiswalt asja selgituseks abinõusid tarwitusel wõtta ja tõendusi koguda. Nii võib kohus: kohtu-, walitsus-, era- ja seltskonna asutustelt ja kolmandatelt isikutelt tarwiliste dokumentide ja teadete ettepanemist nõuda; asjaosaliste poolt ulesandmata tunnistajaid ja eksperte välja kutsuda ja üle kuulata; paiga pääl ülewaatamist ette wõtta; asjaosalistele kuulutada, misuguseid tõendusi nad peawad ette tooma, mille saamiseks ta neid tarwiliste tunnistustega warustab.

V.

Asjade otsustamine.

§ 21. Kohus teeb otsuse oma sisemise äratundmise järele, mis seaduse ja kogu asjaolude peale peab põhjuma, kusjuures kohus piiratud ei tarwitse olla ainult nende tõendustega ja faktiliste andmetega, mis asjaosalised ette toid. Kohtuotsus võib ka asju puudutada, mis asjaosalised omis nõudmistes sugugi nimetanud ei ole, kui need asjad etteoodud nõudmistega lahutamata on seotud.

§ 22. Administratiiv-kohus võib otsustada: 1) protesti ehk kaebust ilma tagajärjeta jätta; 2) protesteritud ehk kaebatud korraldusi, määrusi, otsusi ehk tegewusi ts kielikult ehk osalt tühjaks tunnistada, tarwilisel korral ette kirjutades, tühjastunnistatud akti asemel uus korraldus, määrus ehk otsus välja anda, ehk uus tegewus ette wõtta antud juhatusel järele; 3) ette kirjutada wastawale asutusele ehk ametnikule kas teatud tegewus ette wõtta ja täita, kui see talle seaduse ehk walitsuswõimu kohustawa määruse läbi sunnust, ehk kui seda paratamata tarwis on seadusliku korra ja kaebaja õiguste jalule seadmiseks, —

ehk jälle teatud tegewusest hoiduda ja loobuda, ja 4) ametnikka seaduses ettenähtud korradel ametist tagandada.

§ 23. Asja arutamisel karistuswäärilise süüteo tundemärkide ilmsiks tulemine, niisama ka kriminal eeluurimise algamine ametiasjus korradfaadetud süüteo puhul ei takista protesti ehk kaebuse ära-otsustamist administratiiv-kohtus.

§ 24. Protesti ehk kaebuse tõstmine administratiiv-kohtus ei takista protesteritud ehk kaebatud otsuse, määruse, korralduse ehk tegewuse tühjastunnistamist kui ka muutmist, kaebaluse enese ehk temast kõrgema administratiiv-wõimu poolt.

§ 25. Kui administratiiv-kohus ära näeb, et kohtualune otsus, määrus, korraldus ehk tegewus niisuguse tühjaks tunnistatud ehk muudetud on, et seega protesti ehk kaebuse alus ära langeb, siis lõpetab ta asja toimetuse ära.

§ 26. Administratiiv-kohtu otsused awaldatakse ja kuulutatakse eraisikutele ja asutustele selles korras, nagu tsiviilkohtupidamis- ja seaduses ette nähtud. Otsuste kuulutamine maakonna komisjarile, walitsusasutustele, kui ka walla-, alewi-, linna- ja maakonna omawalitsus-asutustele ja nende ametnikkudele sünnib neile otsusest ärakirja kättesaatmise teel.

VI.

Otsuste peale edasikaebamine.

§ 27. Niihästi rahukohtuniku kui ka rahukogu otsuste peale võib rewisjoni kaebuse ehk -protesti teel kõrgemasse riigikohtusse edasi kaebata ühe kuu jooksul otsuse kuulutamise päewast arwates.

§ 28. Rewisjoni kaebus ehk -protest kirjutatakse kõrgema riigikohtu nime peale ja antakse wastawale rahukohtunikule, ehk rahukogule sisse, kõrgemale riigikohtule edasikaetmiseks ühes kohtuaktiga.

§ 29. Rewisjoni protesti võib tõsta maakonna komisjar ehk ülewalwe ametnik; rewisjoni kaebust anda võiwad teised asjaosalised.

§ 30. Rewisjoni protest ehk -kaebus peab eneses sisaldama: 1) põhjuseid, mispärast protesti tõstja ehk kaebaja otsusega rahul ei ole, 2) palwet, et kõrgem riigikohus otsust tühjaks tunnistaks ehk muudaks.

§ 31. Rewisjoni protestile tuleb üks ärakirja kaebaluse tarwis juurde panna. Rewisjoni kaebusele tuleb juurde lisada 25 resp. 100 marka rewisjoni maksu ja kaks ärakirja, millest üks wastaspoolele teine maakonnamisjarile ehk ülewalwe ametnikule jaadetakse. On rewisjoni protestile ehk kaebusele dokumendid juurde pandud, siis tuleb ka dokumentidest wastaw arw ärakirju ligi panna.

§ 32. Rahukohtuniku ehk rahukogu saadab rewisjoni protesti ehk kaebuse ühes kohtu aktiga kõrgemasse riigikohtusse edasi niipea kui ärakirjade kättesaamise üle asjaosaliste poolt allkirjad kohtusele on tagasi jõudnud.

§ 33. Kuu aja jooksul pärast ülemalnimetatud ärafiirjade kättesaamist võivad asjaosalised seletusfiiru rewisjoni kaebtuste ja -protestide wastu kõrgemale riigikohtule saata.

§ 34. Kõrgem riigikohus asja läbiwaatamise juurde asjaosalisi wälja ei kutsu. Asja arutamise ajal kõrgemasse riigikohtusse ilmunud asjaosalised ehk nende wolinikud wõiwad suusõnalisi seletusi anda.

§ 35. Kõrgem riigikohus waatab asja fiisul-selt läbi ning otsustab kaebtust ehk protesti tagajärjetaks jätta, kui see mitte põhjendatud ei ole; leiab ta aga kaebtuse ehk protesti põhjendatud olewat, siis teeb ta otsuse tühjaks ehk muudab teda ja teeb uue otsuse kas ise ehk saadab asja uueks otsustamiseks esimese järgu kohtusse tagasi. Asja uuesti otsustamine sünnib teise rahukohturniku ehk rahukogu poolt, wõi sama rahukogu poolt teises koosseisus.

VII.

Maksud ja kulud administratiw-asjus.

§ 36. Administratiw-asjus kohtu poshlini ei wõeta ning asjaajamise eest pooltele tasu ei määrata.

§ 37. Graafikud ja -asutused peawad administratiw-asjus tempelmaksu, kantselei poshlini kui ka tunnistajatele ja ekspertidele tasu maksma sellel määral nagu Eesti Ajutise walitsuse poolt 8. jaanuaril 1919. a. wastuwendatud kohtumaksude ja kulude seadus tsiwilasjade kohta ette kirjutab, ning peale selle weel rewisjoni kaebtuste sisseandmise puhul rahukohturnikkude otsuse peale 25 marka ja rahukogude otsuste peale 100 marka rewisjoni maksu riigi kassa heaks.

§ 38. Omawalitsusasutused on tempelmaksust wabad, kannawad aga kõik muud maksud ja kulud, nagu eraasutusedki.

§ 39. Maakonna komisaride ja teiste ülewalwe ametnikkude protestid on kõigist maksudest wabad. Kuulatakse nende nõudmise peale, ehk ka kohtu enese algatusel, tunnistajad ehk eksperdid äle, siis kannab need kulud riigi kassa.

VIII.

Otsuste täitmine administratiw-asjus.

§ 40. Otsus astub seadusjõusse, kui esimese järgu kohtus ta wastu seaduses määratud tähtajal rewisjoni kaebtust ehk protesti pole antud ehk kui kõrgem riigikohus lõpuliku otsuse on teinud, ilma asja uuesti läbiwaatamisele andmata esimese järgu kohtusse.

§ 41. Otsus saadetakse wiibimata täide pärast tema seadusjõusse astumist.

§ 42. Esimese astme kohus teatab otsuse seadusjõusse astumisest kaebalewale ametnikule ehk asutusele, ning ühtlasi ka maakonna komisarile

ehk teisele ülewalwe ametnikule. Kaebalune ametnik ehk asutus on kohustatud otsust wiibimata täide saatma ja tema järele käima; wastasel korral langeb ta seadusliku karistuse alla. Komisari resp. järewalwe ametniku kohus on aga selle järele walwata, et otsus tõeste saaks täidetud.

§ 43. Palwe kohtuotsuse seletamise asjus käib selle kohtu läbiwaatamise alla, kes otsuse on teinud.

IX.

Lisamärkus.

§ 44. Neil juhtumistel, mis selles seaduses pole ette nähtud, tuleb tsiwilkohtupidamisseaduse määruste järele käia.

Peaminister: R. Päts.

Kohtuminister: J. Jaakson.

U. W. asjade walitseja k. t.: Th. Käärrik.

Nr. 24. Eesti Ajutise Maandukogu (Maapäewa) poolt 3. webruaril 1919. a. wastuwendatud

Eesti Ajutise Maandukogu (Maapäewa) liikmete isikupuutumatusse seadus.

Ilma Maandukogu (Maapäewa) loata ei wõi Maandukogu (Maapäewa) liikmeid, nende walimise päewast arwates kuni nende wolituste lõpuni, wastutusele wõtta ega aresterida mingisuguse kuriteo eest, wäljaarwatud juhtumised, kus nemad kaelakohtulise kuritöö pealt tabatakse. Wiimasel juhtumisel peab aresterimisest otsekohe Maandukogule (Maapäewale) juhatuse kaudu teatama.

Maandukogu esimees: R. Parts.

Sekretäri abi: S. Raudsepp.

Nr. 25. Eesti Ajutise Maandukogu (Maapäewa) poolt 5. webr. 1919. a. wastuwendatud

Ministrite wastutusele wõtmise seadus.

§ 1. Sõigus ministrid nende ametikohuste täitmisel kordasaadetud kuritegude eest kohtulikule wastutusele wõtta on ainult Maandukogul (Maapäewal). Sellekohane otsus tehakse koosolijate Maandukogu (Maapäewa) liikmete $\frac{2}{3}$ hääle-enamusega.

§ 2. § 1. tähendatud kuriteod alluwad kõrgemale riigikohtule, seni kui wiimast ei ole — ringkonnakohtule, mille istumisest osa wõtawad: juhatajana ringkonnakohtu esimees, kaasistujatena ringkonnakohtu esimehe abi, kui ka üks ringkonnakohtu liige, selle kohtu walimise järele, Maandukogu (Maapäewa) esimees ja Tallinna sõjawäe ringkonnakohtu esimees.

Maandukogu esimees: R. Parts.

Sekretäri abi: S. Raudsepp.

Nr. 26. Cesti Ajutise Maandufogu (Maapäewa) poolt 6. meabr. 1919. a. vastuõdetud

Seadus Ajutise Walitsuse Komisjaride kohta.

§ 1. Igasse Cesti wabariigi maakonda määrab Ajutine Walitsus, siseministri ettepanekul kefwalitsuse wõimu ajutise esitajana oma isearalise komisjari.

§ 2. Ajutise Walitsuse komisjari ülesandeks on selle järele walwata, et wabariigis makswad seadused ja walitsuse määrused ning korraldused kõigi ametiasutuste ja ametnikkude poolt täpipealset rutulist täitmist leiaksid ning et ametiasutuste ja ametnikkude tegewus kindlates seaduslikkuse pii-rides awalduks.

§ 3. Ametiasutuste ja ametnikkude all tuleb mõista kõiki wabariigi walitsuse ja kohaliku oma-walitsuse asutusi linnades, maakondades ja wal-dades ning alewites ja nende asutuste alla ehk juurde kuuluwaid ametnikka.

Tä h e n d u s: Kohtuasutused ei käi komisjari järelewalwe alla.

§ 4. Selle ülesande teostamiseks on komisjaril õigus:

1. kõigi tema tegewuspiirkonnas olewate ja tema walwe alla kuuluwate ametiasutuste asja-ajamist ning ametnikkude tegewust omal algatusel ehk erakaebuste peale rewiderida;

2. neilt ametiasutustelt ja ametnikkudelt asja-ajamise ja tegewuse kohta teateid, seletusi ja tarwilikul korral ka protokollide ning otsuste ära-kirju nõuda;

3. nende otsuste täidesaatmisi seisma panna, kui nad seaduslikkuse nõuetele ei wasta;

4. ametiasutustele ja ametnikkudele ette panna tarwilikka abinõusid käsitusele wõtta korratuste kõrwaldamiseks ja ebaseadusliku tegewuse paran-damiseks, siseministeriumile kõikidest tähelepandud korratustelt ja ebategewusest kui ka käsitusele wõetud abinõudest teada andes;

5. tarwilikul korral ametnikkude tegewuse kohta uurimist ette wõtta ja hooletuses, ametikohuste täitmatajätmises, wõimupiiridest üleastumises ehk muus ametikuritegudes süüdlasi nimetatud ametnikka kohtulikule ehk distsiplinar wastutusele, walitud ametnikka kohtulikule wastutusele wõtta;

6. eelmises punktis tähendatud walla ja alewi ametnikka ning linna ja maakonna omawalitsuse asutuste nimetatud ametnikka oma äranägemise järele ajutiselt ametist tagandada ja nende asemele ajutisi asetäitjaid määrata, linna- ja maakonna-omawalitsuse asutuste walitud ametnikka aga sise-ministrile ette panna ajutiseks tagandamiseks ja ajutise asetäitja määramiseks. Siseminister kui ka komisjar on kohustatud pärast tagandamist asja wiibimata kohtu arutamisele anda.

§ 5. Kui ametiasutuse wõi ametniku hooletu ehk

kuritahtlik tegewus wõib halwawat mõju awaldada sõjategewuse peale sõjategewuse piirkonnas, siis on komisjar kohustatud peale tarwilikkude abinõude käsitamise ja siseministeriumile teatamise sellest ka weel kohalikule sõjawäeülemusele wiibimata tea-tama ametniku karistuse alla wõtmiseks seaduste järele.

§ 6. Ajutise Walitsuse komisjar kuulub sise-ministeriumi ametkonda ja on kohustatud oma tegewusel wähemalt kord kuus siseministrile täie-likku aruannet andma.

§ 7. Kaebtused komisjari tegewuse peale antakse siseministrile seitsme päewa jooksul pärast selle korralduse teadaandmist, mille peale kaebusi tõste-takse; need kaebtused otsustab lõpulikult siseminister ühes selle ministriga, kelle ametkonna tegewuse kohta komisjari korraldus käis, ja ringkonnakohtu esimees.

§ 8. Komisjari juures asub büroo, mille kokku-seade ja sisemine korraldus komisjari enese mää-rata jääb.

§ 9. Kulud, mis selle määruse täitmiseks tarwis, kaetakse riigikassa arwel siseministeriumi laudu.

Maandufogu esimees: R. P a r t s.

Sekretäri abi: S. R a u d s e p p.

II.

Juhatuskiri Cesti Usutawa Rogu wali-miste kohta sõjawäes.

1. peatükk.

Walimise õigusest.

1. Õigus Usutawa Rogu walimistest osa wõtta sõjawäelaste nimekirjade järele on kõigil maa- ja merewäelastel, kes Cesti wabariigi kodanikud ja walimise päewaks 20 aastat wanaks saanud ja Usutawa Rogu walimiseaduse nõuetele wasta-wad (Usutawa Rogu walimiseadus §§ 4—8).

Märkus. Kaitseliitlased, kes sõjaliinil tee-niwad ehk seljataga sõjawäelikestest (kaitsapa-taljonid, partisaani salgad j. n. e.) on koonda-tud, wõetakse sõjawäelaste nimekirjadesse.

Kõik teised kaitseliitlased aga kantakse kodanlis-tesse walijate nimekirjadesse.

2. peatükk.

Usutustest mis Usutawa Rogu wa-limisi toimetawad.

2. Usutawa Rogu walimisi sõjawäes toimetawad: a) Usutawa Rogu walimiste peafomitee, mis üleüldises walimiseaduses ette on nähtud, sõjawäe walimiste keffkomisjon ja sõjawäe jaos-konna walimiskomisjonid, b) polkude ja neile was-tawate wäeosade staabid.

3. Sõjawäe walimiste keffkomisjon seisab koos: juhatajast, keda nimetatakse ülemjuhataja poolt,

ja järgmistest liikmetest: kahest iga diivisi poolt, ühest kaitseliidu organisatsioonide poolt, ühest liin-taguste sõjawäesutuste poolt ja ühest merewäe-osaonna poolt; keffkomisjoni liikmeid nimetawad wastawate wäeosade ülemad.

Peale selle astub keffkomisjoni, pärast walimis-eaduse § 45. nimetatud tähtpäewa, liikme õigus-tega üks isik iga walijate rühma poolt, kes kandidaatide nimekirja sisse andnud ja oma esitaja nimetanud, keda komisjoni hulka tuleb arvata (walimisead. § 39).

4. Sõjawäe walimiste keffkomisjonil on sama-fugused õigused ja kohused, kui linna- ja maa-sonna-komisjonidel.

5. Sõjawäe jaoskonna walimiskomisjonid asu-tatakse polkudes ja neile wastawates wäeosades kusjuures vähemad wäeosad walimiste läbiwiimi-feks teiste wäeosade juurde liidetud wõiwad saada. Nimetatud komisjonid wastawad jaoskonna wali-miskomisjonidele, mis walimiseaduse §§ 15. ja 16. ette on nähtud, ja seisawad koos wastawate wäeosade ülemate poolt nimetatud neljast liikmest, kelle hulka kuulub eesistuja ja sekretär.

Pärast walimiseaduse § 45. nimetatud täht-päewa astub komisjoni liikme õigustega üks isik iga walijate rühma poolt, kes kandidaatide nime-kirja sisse andnud ja oma esitaja nimetanud, keda komisjoni hulka tuleb arvata (§ 39).

Märkus. Kui polk ehk temale wastaw wäeosa üheskoos ei asu, wõib selles tarwiduse järele, mitu jaoskonna walimiskomisjoni nime-tada, ehk mõni polgu osa ligidal olewa teise wäeosa külge liidetud saada.

3. peatükk.

Walijate nimekirjades.

6. Sõjawäe walijate nimekirjad seatakse kokku roodude, esadronide, patareide ehk muude neile wastawate ükuste kaup.

Keegi ei wõi rohkem kui ühes walijate nime-kirjas ülewal olla.

Märkus. Kui sõjawäelane puhkusele ehk ametiasjus wälja sõidab ja tema äraolemise tähtaeg pärast walimisi lõpeb, siis kustutatakse tema oma roodu, esadroni, patarei ehk selleko-hase sõjawäeliku nimekirjast maha ja antakse temale sellekohane tunnistus wälja, et tema wäljaspool oma sõjawäeosa walimiskomisjoni walimistele wõib ilmuda, tunnistuse wäljaand-mise aega ja numbrit senises walijate nimekir-jas tema nime kohal ära märkides. Wäljaantud tunnistuse ettenäitamisel ja äraandmisel on puhkusele ehk ametiasjas ärasõitnud sõjawäela-sel õigus iga sõjawäe walimiskomisjoni ette il-muda, ennaft täiendawasse walijate nimekirja üles wõtta lasta ja walimistest osa wõtta. Neis linnades, alewites ja waldades, kus sõja-wäe walimiskomisjoni ei ole, wõib sarnane sõja-wäelane ka kodanlikesse walimiskomisjoni ilmuda,

end walijate nimekirja täiendawalt üles wõtta lasta ja walimistest osa wõtta, kusjuures üle-walnimetatud tunnistus temalt ära wõetakse.

7. Walijate nimekirjade kokkuseadmine pan-dakse polkude ja neile wastawate sõjawäeosade staabide peale.

8. Walijate nimekirja tähendatakse üles wa-lijate perekonna- ja ristinimi, wanadus ja sõja-wäeline auaste. Nimekirja seatakse kokku igas ro-dus (esadronis, patareis j. n. e.) perekonnanime järele tähestiku järjekorras.

9. Walijate nimekirja awaldatavast wastawas wäeosas otsekohe peale ta kokkuseadmisest, igatahes aga mitte hiljem kui kahe nädalat enne walimise päewa.

10. Viie päewa jooksul pärast nimekirja awal-damist wõiwad isikud, kellel õigus walimistest osa wõtta, kaebusi sisse anda nimekirjas leiduwate eeskutuste ja puuduste kohta.

11. Tähendatud kaebused antakse sisse polkude ehk neile wastawate wäeosade staabidele, kes sel- forral, kui kaebtus põhjendatud, kaebajaid rahul-dawad. Kaebtused mida ülemaltähendatud staabid rahuldada ei wõi, saadetakse staabide poolt 2 päewa jooksul, ühes tarwiliku seletusega, sõjawäe walimiste keffkomisjoni.

12. Parandatud walijate nimekirjad awaldatavast uuesti mitte hiljem kui kolm päewa enne walimise päewa.

4. peatükk.

Kandidaatide nimekirjades.

13. Kandidaatide nimekirjade kohta on muutmata makswad Eesti Asutawa Rõgu walimiseaduse §§ 36—47.

5. peatükk.

Walimisfedelite äraandmisest ja ülelugemisest.

14. Asutawa Rõgu walimiseaduse §§ 48, 49, 50 ja 51 määrused on makswad sõjawäelaste walimiste kohta.

15. Walimisfedelid ja ümbritud saadetakse, kui nad walmis on, peakomitee korraldusel, sõjawäe walimiste-keffkomisjoni poolt polkude ja neile was-tawate wäeosade staabidele.

16. Asutawa Rõgu walimiseaduse §§ 55—61 on makswad ka sõjawäelaste kohta, kusjuures linna- ja alewiametite ja wallawalitjaste kohustusi Asu-tawa Rõgu walimiste asjus polkude ja neile wastawate wäeosade staabid täidawad.

17. Walimised algawad Asutawa Rõgu wali-miste peakomitee poolt wäljakuulutatud päewal ja kestawad kolme päewa jooksul mitte mahem kui 20 tundi. Walimiste päewadest ja tundidest anna-wad polkude ja neile wastawate wäeosade staabid ehk jaoskonna walimiskomisjonid walijatele aeg-sasti teada, ja hoolitsewad, et iga wäeosa walimis-õigust tarwitada saaks.

18. Asutawa Rõgu walimiseaduse §§ 66—68,

70–79 maksavad sõjaväes muutmata, kusjuures maafonna ja linna valimiskomisjonide kohuseid sõjaväe valimiste tekkimisjoni täidab.

6. peatükk.

Üleüldine määrus.

19. Reis osades, milles eeskäivas juhatuskirjas iseäralisi määrusi ei ole antud, tuleb Cesti Asutawa Rogu valimiseaduse järele käia.

Tallinnas, 10. weebruaril 1919. a.

Asutawa Rogu valimiste peakomitee esimees:

R. Parts.

Sekretär: Joh. Teiman.

Ajutine määrus raha ja väärtasjade väljaveo kohta.

1. Igasugu platina, kuld- ja hõberaha, puhta hõbeda, kulla, platina ja nende segude ja sulatiste välja- ja läbiwedu Cesti riigi piiridest tükkide, traadi, pleki, paela, tolmu ehk muul näol on ilma rahaministri iseäralise lubata keelatud.

Täheendus: Hõbe, kuld ja platina eht- ja tarbeasju on reisijal lubatud endaga kaasa wõtta piiratud arwul, niipalju kui see ühele inimesele sõidu peal tarwilik.

2. Igasugu rahamärkide väljawedu, mille wäärtus üle 10.000 marga, on ilma rahaministri lubata keelatud.

Salaja välja- ja läbiweetawad raha ja wäärtasjad (1 ja 2) konfiskeeritakse ilma tasuta riigi kasuks.

Täheendus: Nende rahade kurs, mis Cesti Ajutise Walitsuse poolt mitte eraldi ei ole reguleeritud, arwatakse wiimaste kullawäärtuse järele, aluselt wõttes Soome marka.

3. See määrus wiibimata telegrafi teel maksma panna.

10. weebr. 1919. a.

Peaministri eest: J. Jaakson.

Rahaminister: J. Rukk.

Ajutise W. asjade walitseja k. t.: Th. Kääril.

Põllutööministriumi määrus hobuste tapmise kohta.

1. Tööwõimuliste hobuste tapmine lihaks on keelatud.

2. Tapamajades lubatakse hobuseid ainult siis tappa, kui tapamaja loomaarst ehk wiimase äraolekul tema kohuseid täitja welster hobuse tööwõimetuks on tunnistanud.

3. Kes hobuseid maal tapab ja liha linna müügile toob, peab wallawalitsuse tunnistuse kaasa tooma, et hobune wigane oli, nii et teda wõimalik ei olnud elusalt linna tuua.

Märkus: Lihaga peab ühes toodama arstilise ülewaatamise ettenäitamiseks linna tapamajas — hobuse nahk, pea, süda, kops, maks,

põrn, ning wõimalikult wigastatud lehaosa, kui wiimane filmaga nähtaw on.

4. Käesolew määrus hakkab maksma kohe peale awaldamist „Riigi Teatajas“ ja wastawa numbri koha peale jõudmist.

Tallinnas, 7. weebruaril 1919. a.

Põllutööminister: O. Strandmann.

Weterinär osakonna ajutine juhataja:

J. Zimmermann.

Diendus

„Riigi Teatajas“ nr. 8 s. a. awaldatud aktsiwalitsuse määrus tubaka, paberosside ja sigarite banderollide kohta tuleb järgmiselt lugeda:

„Tubaka, paberosside ja sigarite banderollide asjus teatab aktsiwalitsus, et tubaka saadused, millel saksa ehk end. wene riigi banderollid peal, mis ilma Cesti Ajutise Walitsuse asutuste templi ehk pealtrükiti on, niisama kui ilma banderollideta saadused banderolleritud peawad saama.“

Tallinnas, 8. weebruaril 1919. a.

Aktsiwalitsuse juhataja: A. Thomson.

Asjaajaja: S. Lätte.

IV.

Kuulutus.

21. weebruaril 1915 a. suri Tallinnas

Mart Kristjani p. Sillenbergi

ilma, et tema testamenti oleks järele jättnud.

Päranduse eestkostja Kristjan Sillenberg palub kuulutuse läbi kõiki pärijaid ja wõlausujaid välja kutsuda. Selle läbi kutsutakse kõik need, kellel pärimise ehk muud õigusi selle päranduse kohta on, üles oma õigusi selle päranduse kohta tuua kuulekusele, arwatud väljakuulutuse päewast, Tallinna-Haapsalu rahukogule üles andma, wastasel korral tunnistatakse kõik ülesandmata õigused ja nõudmised kustunuks.

Tallinnas, 12. weebr. 1919. a. nr. 62.

Rahukogu esimees: Singer

Sekretäri eest: Lepp.

Kuulutus.

2. nowembril 1918. a. suri Tallinnas

Jüri Suhani p. Sommer

ilma, et tema testamenti oleks järele jättnud.

Rodunu lest, ühtlasi ka oma alaealise poja eestkostja Piisa Hansu tüd. Sommer palub kuulutuse läbi kõiki pärijaid ja wõlausujaid välja kutsuda. Selle läbi kutsutakse kõik need, kellel pärimise ehk muud õigusi selle päranduse kohta on, üles oma õigusi selle päranduse kohta tuua kuulekusele

jooksul, arwatud väljakuulutuse päewast, Tallinna-Haapsalu rahukogule üles andma, wastasel korral tunnistatakse kõik ülesandmata õigused ja nõudmised kustunuks.

Tallinnas, 12. weebr. 1919. a. nr. 51.

Rahukogu esimees: Singer.

Sekretäri eest: Lepp.

Kuulutus.

10. novembril 1918. a. suri Tallinnas

Johannes Ferdinand Jüri p. Saar

ilma, et tema testamenti oleks järele jättnud.

Surnu lesk Marie Anna Henriette Saar palub kuulutuse läbi kõiki pärijaid ja wõlaustujaid wälja kutsuda. Selle läbi kutsutakse kõik need, kellel pärimise ehk muud õigusi selle päranduse kohta on, üles oma õigu selle päranduse kohta kuni jooksul, arwatud väljakuulutuse päewast, Tallinna-Haapsalu rahukogule üles andma, wastasel korral tunnistatakse kõik ülesandmata õigused ja nõudmised kustunuks.

Tallinnas, 12. weebr. 1919. a. nr. 10.

Rahukogu esimees: Singer.

Sekretäri eest: Lepp.

Kuulutus.

Wiljandi-Pärnu rahukogu kutsub seeläbi üles kõiki isikuid, kes arwawad omal olewat õigusi Dluštweri walla furnud liitne

Jaan Daweti poja Sirmanni

koduse kirjaliku testamenti vastu, mis on tehtud 12. septembril 1918. a., oma õigusi selle rahukogule üles andma kuni jooksul sellest päewast arwates, millal see kuulutus kolmandat korda „Riigi Teatajas“ ära trükitakse, hoiatades, et kõik õigused ja nõudmised, mis selle aja sees üles ei anta, kustunuks tunnistatakse ja testament seadusliku jõusse astunuks tunnistatakse.

Wiljandis, 5. weebruari 1919. a.

Rahukogu esimees: G. Seen.

Sekretäri abi: H. Rasperjon.

Warustuswalitsuse sõjariistade osakonna kirjutaja **Jaan Luts** on järgmised dokumendid ära kaotanud, mispärast need maksuwsetaks kuulutatakse:

Isikutunnistus, wälja antud W. W. sõjar. osak. ülema poolt 2. webruaril f. a. nr. 25760, rewolwri kandmise luba, wälja antud 2. weebr. f. a. nr. 25764, õluba wälja antud peastaabi komandandi poolt 19. detf. 1918. a. nr. 1284 ja luba peastaapi sissepääsmiseks, wälja antud sealtjamaast

2. jaanuaril f. a. nr. 290.

W. W. sõjariistade osakonna ülem, lipnik (allkiri)

Asjaajaja sõjawäe ametnik E. d. R. r. f.

Raotatud walge Tallinna linna

pandimaja pilet

nr. 183193 mis maksuwsetaks tunnistatakse.

Kadunud

näpupais ja juurkuttunnistus

Rudolf Wiitmanni nime peale; kui neid dokumentide kufagil ette näidatakse palun tühjaks tunnistada ehk ära tulla Dreadingi uul. nr. 9, krt. 1.

R. Wiitmann.

Saksaaegne

isikutunnistus

Alfred Riitjärw'e nime peale kadunud.

Tapa jaamas ärawõetud

näpupais ja sõjawäetunnistus

Gerhard Ilwes'e nime peale tunnistatakse maksuwsetaks.

Lehtse Laenu- ja Sõja-ühisusest murguse läbi toimepandud hoiule antud

wäärtpaberite margus 30. nov. 1918. a.

antakse seeläbi teada, et nende paberite ostmine on keelatud; kus seda peaks ette tulema, palutakse müüjaid kinni ja wastutusele wõtta.

Ära warastati G. Mählbergi omandus:

1) 5 1/2% Wene riigi sõjalaenu 1916. a. 50 rbl. I. seria № № 324263 ja 324264; 100 rbl. II. seria № № 092323 ja 092324 — kokku 300 rbl. wäärtuses.

2) W. Otja omandus: 5 1/2% Wene riigi sõjalaenu paberid 1916. a. II. wäljaanne. 100 rbl. II. seria № № 007448—007451 kokku 400 rbl. wäärtuses.

3) Wiitmanni maja peal Tallinnas Mardi uul. I. ja II. obligatsioon (blankod) kokku 883 rbl. wäärtuses, mis August Lubi oli hoida andnud. See tunnistatakse maksuwsetaks, kuni endine omanik selle kätte saab.

Lehtse L.- ja S.-ühisus „Teataja“.

Rasjahoidja: A. Koolmann.

Raamatupidaja: A. Kleitzmann.

Kuulutus.

Kohalike sead. III. jaos §§ 736—741 põhjusel kutsub Rakwere linna miilitse ülem peale enamlasti mahajäetud leitud asjade omanikke oma asjade järele kuni 1. märtsini 1919. a.; wastasel korral langewad wäljawõtmata asjad § 739 järele leidja omanduseks. Leitud asjad on näha igapäew kella 9—1 siin miilitsewalitsuses, Laada uul. nr. 3.

Rakwere linna miilitse ülem: G. Kütt.

Sekretär: G. Reu.